

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD

St. Elizabeths-gasthuis.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Het Stoomschip Stuyvesant.

De Directie der Koninklijke West-Indische Maatschappij heeft een daad van pietelt verricht, door aan dezen nieuwen prachtstoomer, die de vaart met onze Kolonie zal onderhouden, den naam te geven van een der meest interessante figuren uit de geschiedenis van Curaçao.

De naam PETER STUYVESANT voert ons drie eeuwen terug in de geschiedenis naar de jaren 1592—1679 toen deze merkwaardige man leefde. Hij was directeur van de Kolonie Curaçao van 1643 tot 1664. Hij is de man geweest, die den grondslag gelegd heeft voor den lateren bloei onzer kolonie, al valt het voor onze tegenwoordige begrip pen te betreuren, dat deze opbloei tot stand kwam door van Curaçao het middelpunt van den slavenhandel te maken.

Hier op Curaçao leeft 's mans naam nog voort door het *Stuyvesant's Kerkhof*, de bekende begraafplaats bij *Monte Verde*, waarvan de traditie beweert, dat daar een been van Stuyvesant begraven ligt.

Bij een aanval op St. Martin om dit eiland in 1644 op de Spanjaarden te veroveren, werd hij gewond, en werd later hem een been afgezet, dat daar op die plek zou begraven zijn.

Grootere vermaardheid verwierft Stuyvesant als directeur van de kolonie Nieuw-Amsterdam op het Manhattan-eiland (het latere New-York), waarover hij tegelijkertijd het bewind voerde van 1643—1664. Van deze Amerikaanse kolonie was Peter Stuyvesant de laatste Hollandsche directeur, daar hij den 8 September 1664 Nieuw-Amsterdam aan den Engelschen admiraal Richard Nicolls moest overgeven.

Door zijn autocratisch optreden kreeg en verdiende hij in Nieuw-Amsterdam den bijnaam van „stiff necked Peter.”

De volgende interessante beschrijving van het nieuwe Stoomschip *Stuyvesant*, met de meeste zorg en juistheid opgesteld door een deskundig passagier, die de eerste reis aan boord van dit schip mee maakte, ontleent wij aan de *Surinamer*: Het schip is gebouwd door de Nederlandsche Scheepsbouwmaatschappij op de werf van de Gebr. Goedkoop te Amsterdam. Op den 13 Maart 1918 werd het te water gelaten.

De „*Stuyvesant*” heeft eene lengte van 104.22 M. bij eene breedte van 14.53 M. en eene holte van 7.40 M. Zij tonnemast bedraagt 4284.50 bruto- en 2684.94 netto-ton. Bij volle lading heeft het een diepgang van 21 voet en eene waterverplaatsing van 7826 ton. Een 60 kop sterke equipage bedient het schip.

Het schip heeft over zijne geheele lengte een dubbel bodem met 90 M. tusschenruimte, verdeeld over 7 tanks, waarvan 2 tanks bestemd zijn voor drinkwater met een inhoud van 149½ T., één tank voor voedingswater voor de ketels en 4 tanks voor waterballast. Vanaf den dubbel bodem tot het opperdek, dat den eigenlijken romp van het schip afsluit, bevinden zich over de geheele lengte voor en achter 2 laadruimen, ieder verdeeld in onder-ruim en tusschendek, en midscheeps de machinekamer met ketelruimte, bunkers en sparebunker of kolon-geplaatste, welke de spijkamer der machine kunnen genoemd worden. Zij kunnen gezamenlijk 1825 T. kolen bergen. De sparebunker kan ook voor laadruimte gebruikt worden en heeft aan het brugdek aan stuurboord en bakboord een laadluik met kraan voor de lading. De machinekamer, het hart van het schip, verbergt voor het oog der passagiers behalve de drijfkracht van het schip, nog de verschillende bronnen van het comfort der reizigers. Een Triple-expansionmachine met een paardenkracht van plm. 2500 is als de drijfveer, die de stalen as van 344 m.M. doet wentelen en de schroef in beweging zet, die het schip bij gunstige omstandigheden 12½ Eng.

zeemijlen per uur voortbrengt. De as vanaf de machinekamer tot de schroef aan het achterschip is overweld door een tunnel die midden door de twee achterruiten heen gaat. De stoom, nodig om de machine te drijven, wordt ontwikkeld door 3 stoomketels, ieder met 3 vuren, die per dag 35 ton kolen verslinden. Behalve de eigenlijke machine zien wij in de machinekamer nog een inrichting om den in de ketels ontwikkelde stoom over te verhitten tot 300° C.; eene inrichting om zeewater om te scheppen in drink- en ketelwater; een koelmachine om vleesch, groenten en vruchten in goeden staat te houden; twee dynamo's ieder van 200 ampère tot voeding van de plm. 500 lichtpunten en tot bediening van de 56 elektrische waaiers der hutten en der 15 waaiers met een vlucht van een meter in de salons ter verkoeling; een elektrische motor om aardappelen te schillen; een electr. motor voor het drijfwerk in de werkplaats der machinekamer; een elektrische beleninstallatie met 80 aansluitingen, eene installatie voor 4 telefoons. Verder zijn in de machinekamer nog aanwezig de volgende pompen: twee stoompompen om voedingswater in de ketels te brengen, een pomp om asch over boord te blazen, twee zware pompen om ballastwater over boord te pompen, indien er voldoende lading is; twee centrifugaal pompen voor het koelwater van den condenser over boord te brengen, een pomp om drinkwater door de waterleiding van het schip te voeren, een pomp om zeewater op te pompen voor badkamers, toiletten en dekwasching en eindelijk eene installatie om met stookolie te varen.

De *Stuyvesant* is voorzien van eene inrichting tot het stoken van vloeibare brandstof en een inrichting voor kolen. Met eenige verandering kan men van het ene in het andere systeem overgaan. In verband hiermede zijn de bunkers er op ingericht om zoo noodig de stookolie te bergen. Voor oliereservoirs kunnen ook de waterballasttanks gebruikt worden. In de machinekamer zijn

twee verticale duplexpompen met zuigers en geleidingen om de olie uit de bunkers naar de branders onder de ketels te brengen. De branders bestaan uit stalen hulzen, waarin een naald is geplaatst, welke aan een einde is voorzien van een schroefdraad, terwijl het andere einde met een veer in den dichten dop van den brander is opgesloten. De olie krijgt, wanneer zij door den schroefdraad geperst wordt eene draaiende beweging en wordt daarna door een zeer klein gaatje 1½ m.M. in den dop van den brander in het vuur gespoten, en krijgt men een goede verstuiving in de stookruimte. De twee branders gaan tot op een derde van de diepte der stookruimte onder den ketel, waar zij de olie bij wijze van waaiers als een stofregen uitspreiden en verder de stookruimte vullen. Moet de stookolie-installatie worden aangebracht, dan wordt de rooster onder den ketel weggenomen en in zijne plaats eene stookruimte van vuursteen gemetseld, waarin de branders worden aangebracht. Gereguleerde luchtaanvoer dient tot volkomen verbranding van den olie.

Wij staan thans op het opperdek, dat den eigenlijken romp van het schip afsluit, en zullen den verderen opbouw bezichtigen. Vanaf het voorschip tot achterschip bevinden zich de „Bak” van het schip, de opbouw aan den voorsteven. Daaronder bevinden zich aan S. B. en B. B. de opbouw van de eet-, wasch- en toiletplaatsen voor de stokers en matrozen, de timmermanswinkel en bootsmanswerkplaats, voor touwwerk etc.

In de richting van het achterschip gaan wij langs de twee luiken over de twee laadruimen, waartusschen de stalen hollenmast met 4 laadboomen, waarvan ieder door een lier of winch bediend wordt. De dwarsinrichting in den mast, zaling genoemd, heeft aan beide uiteinden een 1000 kaarsen sterke lamp tot verlichting van lading bij avond en nacht. Verder komen wij in de midscheeps, in de eerste verhooging op den eigenlijken romp van het schip, waar men aan S. B. en B. B. de

hutten met gangen vindt der 2de klas passagiers en dienstpersoneel. De gang aan S. B. wordt dienstgang genoemd, omdat daar het dienstpersoneel woont en de vrieskamer, koelkamer, meelkamer, provisieruim etc. zich bevinden.

De midscheeps verlatead passeeren wij weer 2 laadluiken met mast en 4 laadboomen en winch, en komen op het achterschip, waar de zogenaamde „Poop” is opgebouwd. Onder die opbouw bevindt zich het campagne ruim, dat tevens eventueel verblijfplaats is van transporten van koloniale. Daaronder geheel logisch de kruutkamer. Het tusschendek op de tweede verdieping van het laatste ruim is ook berekend op vervoer van emigranten.

Den opbouw verder volgend beklimmen wij de poop. Hierop zien wij de omvangrijke stuurmachine omsloten door het stuurhuis. Wederom op het stuurhuis bevindt zich een klein stuurrad, dat ofwel met stoom ofwel met den telemotor op de commandobrug, en nog een groot dubbel stuurrad dat met de hand bediend wordt. Nog ontmoeten wij hier een Thompsonlood-inrichting, waarmede kan gepeld worden bij een vaartlopend schip, vervolgens een telefoon corresponderend op de commandobrug, een groen en rood licht eveneens corresponderend op de commandobrug voor veilig of onveilig van de schroef; een werkboot om trossen te slepen; een klein stuurhuis; een scheepsmeelement op de poop of hoogste achtersteven.

Een horizontale lijn trekkend vanaf de poop naar het middenschip komen wij op het brugdek, waar aan S. B. en B. B. de 21 1ste klas comfortable ingerichte hutten met 2 bedden met gangen gelegen zijn; de ruimte tusschen de gangen wordt ingenomen door badkamers. Dames en Heeren toiletten. Aan den kant van het voorschip ligt op dit dek de ruime en vriendelijke diningroom met de pantry en vestibule voor den dubbel trap, die naar het weder hoger gelegen promenadedek voert. Doch voor wij het promenadedek beklimmen moeten wij voor den

WETENSCHAPPELIJK ALLERLEI.

De draadloze telegrafie en de oorlog.

Aan een interview met een ver tegenwoordiger van de *Manchester Guardian* ontleent het *Vaderland* hetgeen Marconi, de groote uitvinder der draadloze telegrafie, die zich te Londen bevindt, heeft medegedeeld over de ontwikkeling der draadloze telegrafie gedurende den oorlog en de mogelijkheden die zij in de toekomst biedt. De heer Marconi verklaarde o. a.: De draadloze telegrafie is op ruime schaal gebruikt in den oorlog, zowel door de geallieerden als door hun vijanden te land, ter zee en in de lucht. Haar belang werd in het eerste jaar van den oorlog nog niet volkomen begrepen, maar spoedig werd zij op groote schaal toegepast. In de eerste plaats kwam de ontdekking van een toestel van kleine afmetingen, zonder masten of seintorens, waardoor het mogelijk werd de vooruitgeschoven posten in den loopgravenstrijd te verbinden met de hoofdlinie, in al die gevallen waar gewone telefoon of andere communicatiemiddelen onmogelijk waren. Verder werd de draadloze telegrafie gebruikt op vliegtuigen om vijandelijke batterijen aan te geven of om duikboten achterna te jagen. Een tweede belangrijke ontdekking was deze, dat door het enkel meten van den hoek der golven die van een vijandelijk station werden opgevangen, de plaats van dit vijandelijk station in zeer korten tijd kon worden ontdekt. Een Oostenrijksch slagschip kon de haven

van Pola niet verlaten, evenmin als een Duitsch uit Helgoland vertrokken, zonder automatisch door zijn draadloze berichten ons de plaats aan te wijzen van zijn vloot.

Ook wanneer bijv. een Zeppellin op weg naar Engeland verdwaald geraakte, vroeg de Duitse bevelhebber aan de Duitse stations om hem zijn positie mede te deelen, hetgeen in code in enkele oogenblikken geschiedde. Maar hetzelfde tijd werd deze boodschap van het luchtscip opgevangen door de geallieerde stations, die dan klaar stonden om aan de verdedigers de positie van den vijand aan te wijzen. De ontwikkeling in de toekomst houdt groote beloften in.

De draadloze telefoon heeft een praktische betekenis gekregen. Ik zelf sprak eenige minuten geleden per draadloze telefoon met een correspondent te Chelmsford en ik kon zijn stem duidelijker hooren dan door een gewone telefoon. De radius van de draadloze telefonie is reeds ongeveer 1000 mijlen en ik twijfel niet, dat over een jaar of twee het op die wijze mogelijk zal zijn te telefoneren naar New-York en zelfs verder. De draadloze telegrafie kan reeds de helft van den aardbol bereiken en technisch zou het mogelijk zijn dat een station zijn eigen bericht weer opving, nadat het de wereld is rond geweest.

Het overzees gaat nu met een snelheid van bijna 100 woorden per minuut.

Zoodra een hoogere energie van golven bereikt was, werd mijn aandacht gevestigd op de beste methode waarop met minder energie en kleinere stations zou kunnen worden

gewerkt. Het resultaat is, dat een klein station in een kamer van mijn huis te Rome mij al het nieuws geeft, dat afgezonden wordt door eenig station in Europa en zelfs in Amerika. Nu de oorlog voorbij is, zal misschien gauw de tijd komen dat ieder, die het maar eenigzins kan doen, zulk een station in zijn huis wil hebben.

Verder bevond ik, dat sommige uren van den dag gunstiger zijn voor het overbrengen en ontvangen der berichten dan andere. Zoo is in dezen tijd van het jaar het beste oogenblik om een draadloos bericht naar Amerika te zenden tusschen 8 en 9 uur des avonds.

Draadloze telegrafie werkt in een milieu, dat buiten onze kleine aarde gaat, zei Marconi ten slotte lachende. Draadloze trillingen zijn de aethertrillingen, welke ons het zonnelicht in 8 minuten brengen en het maanlicht in minder dan 1½ seconde. Lichtgolven en hittegolven transformeeren zichzelf in gegeven omstandigheden in elektrische golven. Dat bewijst, dat er theoretisch niets in den weg staat om een draadloos telegram te zenden aan de bewoners van de planeet Mars, die dat in 3 minuten zouden ontvangen. Ik veronderstel, dat de eerste zaak, die wij hen zouden vragen, daar zij immers een hoogere beschaving verondersteld worden te bezitten dan wij, hoe men het aanlegt te leven zonder oorlog te voeren.

Draadloze verbinding van Nederland met zijn koloniën.

In ons vorig nummer vermeldde wij eenige bijzonderheden over den

bouw van het nieuwe ontvangststation voor draadloze telegrafie te Sambeek bij Boxmeer, dat dienen moet om de berichten uit Oost- en West-Indië op te vangen.

Zooals onze lezers weten, wordt ontvang- en seinstation geheel van elkaar gescheiden. Het seinstation wordt opgericht te Hoogbuurlo, nabij Appeldoorn.

Midden op de Veluwe heide, tusschen Appeldoorn en Barneveld, in de nabijheid van Hoogbuurlo, op een afgelegen eenzame vlakte worden reeds de eerste voorbereidende werken gemaakt voor dit groot werk. Op deze vlakte ver verwijderd van de spoorlijn, zal de geweldige installatie verrijzen, die het mogelijk zal maken van uit Nederland draadloze berichten te zenden naar zijn koloniën. De talloze heuvels en zandverstuivingen op deze vlakte zijn bestemd om geheel te verdwijnen. Het gehele terrein van 300 HA. wordt gelijk gemaakt, hetgeen zal tusschen de 800,000 tot 1,400,000 vierkante meters grond moet verplaatst worden. De uitvoering van dit grondwerk is opgedragen aan de Nederlandsche Heide-Maatschappij, die tevens moet zorgen voor vastleggen van het terrein, d.w.z. de zandverstuivingen moet tegen gaan, en het leggen van draagbaar spoor van de halte Assel, aan de spoorlijn Appeldoorn-Amersfoort naar dit terrein. Alleen met dit grondwerk zullen 500 werkloze Amsterdammers naar schatting een half jaar lang bezigheid vinden.

Ook bij den eigenlijken bouw, het optrekken van 6 torens, elk ter hoogte van 210 meter (de 2 torens van ons draadloos station te Curaçao

zijn maar 48 meter hoog), den aanleg van wegen, den bouw van ambtenars- en arbeiderswoningen, en machinegebouwen zal een leger van werklui volop werk vinden. Met het graafwerk is men al begonnen, zoo ook met den aanleg van het draagbaar spoor. Voor het eerste vijftig arbeiders is men al begonnen een barak te bouwen. Binnen dezen kring komen in een driehoek drie eetzalen, in elke waarvan 170 arbeiders hun maaltijd kunnen nemen. In het centrum van dezen driehoek komt een keuken van 70 M² oppervlakte.

Te midden van dit complex barakken zal men water boren, waarna op 10 meter hoogte een windmolen wordt geplaatst om het water op te pompen, en op een hoogte van 6 meter een waterreservoir van ± 20 M³ inhoud. Van uit dit reservoir worden huizen aangelegd naar de keuken en de wasscherij. Voorloopig wordt carbid-verlichting aangelegd.

In een der eetzalen, die tevens als Vereenigingslokaal zal dienst doen, zoo zegt de *N. Rot. Or.*, zal een combinatie van winkeliers uit Barneveld een winkel openen. Verder zal een bibliotheek de werklieden wat afleiding bezorgen. Er zal een ziekenfonds worden opgericht. Aankoop, bereiding en verkoop van het voedsel berust op coöperatieven grondslag, terwijl koks, keukeninrichting en brandstoffen door de directie der posten en telegrafie worden bekostigd.

laatst keer naar het voorschip op den Bak, ongeveer op gelijke hoogte dicht van het Brugdek. Daar bevindt zich het laadruim van de bootmans bergplaats, de geheele inrichting voor de ankers dat ankerspil genoemd wordt. De ankers hebben het respectabele gewicht van pl. m. 2700 K. G.

Naar het middenschip terugkeurend bestijgen wij het promenadedek, waar de 1ste klas passagiers aan SS. en BB. een 4 M. breede en 25 M. lange wandelplaats vinden. Het kleinere promenadedek om rooksalon en Social Hall is nog 19 M. lang. De opbouw in het midden van het promenadedek tot door het hoogste of slopendek, is de hooge overkapping der machinekamer en de omsluiting van den schoorsteen; daarna in de richting van het voorschip sluit zich aan de Rooksalon en Social Hall of deksalon met comfortabele zetels en stoelen en schrijfbureautjes en piano. Op het promenadedek merken wij nog op, aan S. B. en aan B. B., een groote statietrap om de passagiers van boord te laten. Beide trappen worden ieder met twee lieren bediend.

Vanaf het promenadedek geven 3 trappen toegang naar het slopendek; een aan den achterkant en twee aan den voorkant naar de Commandobrug, die het voorste gedeelte van het slopendek vormt. Het ameublement der commandobrug is als volgt: Vooreerst het stuurcompas. De stuurrichting is een telemotor met glycerinedruk met nog een verklikker, die den stuurman den juiste stand van het roer aangeeft. Vervolgens ontmoeten wij nog een zoektafel met verlichting, een telefoon naar het roer, het groene en roode licht voor veiligheid en onveilig der schroef; twee verlichte Morseplaten met de teekens voor den Morse-eiser, die zich hoog boven de brug bevindt, maar vanaf de brug bediend wordt. Met den Morse-eiser maakt men elkander in de duisternis bij ontmoeting met andere schepen of bij het binnenvaren van een haven door lichtteekens verstaanbaar. Aan de commandobrug sluiten zich onmiddellijk aan de hutten van den kapitein, 4 officieren en 2 Marconisten met nog een zoektafelkamer en een ladingkantoor. Boven op de overkapping der commandobrug, waarheen nog een trap leidt, is geplaatst een standaardcompas, dat daar het minst onder den invloed komt van het scheepsijzer en het zuiverst werkt. Vanaf die hoogte kan men het meest overzichtsrijk door de tongwerk zou en land peilen. De commandobrug verlatend gaan wij verder het slopendek op, waaruit in het midden de machtige schoorsteen oprijst met een middellijn van 3½ M., die vanaf de stookvuren tot aan den top een hoogte heeft van 26 M.

Aan S.B. en B.B. hangen aan Welingsquadrant-davits 6 reddings-sloepen, waarvan vier 38, en twee 46 personen kunnen bevatten. Achter den schoorsteen sluit zich aan een noodverlichtingshut met dynamo, die in geval van nood geheel onafhankelijk van de machinekamer, het geheele schip kan verlichten. Wij ontmoeten nog een vuurpijkanon. Mocht het schip stranden, dan wordt een vuurpijl verbonden met een lijn naar strand geschoten om zoo verbinding te krijgen met den wal tot verdere redding der passagiers. Op het slopendek staat men 48 voet hoog boven de kiel van het schip.

Twee schepen van dezelfde type, de „Roesselaere” en de „Crijsssen”, zijn in aanbouw te Amsterdam en te Rotterdam en naderen hunne voltooiing. De eerste reis van de Stuyvesant is geen voorspoedige geweest. Den 6den Febr. uit Amsterdam vertrokken, had men wegens oorlogsformaliteiten drie dagen oponthoud in Falmouth, 13 dagen te Barry Dock om 1000 ton kolen te bunkeren, waarna de reis naar Suriname in 15 dagen volbracht werd

De rust in Europa's Oosthoek.

I.

Sinds het midden der vorige eeuw sleept iedere machtsverschuiving in den Balkan een bloedigen oorlog met zich mee en was er weinig noodig om de volkeren, die daar wonen, scherp tegenover elkander te doen staan. Het vuur smeulde aanhoudend en het geringste incident zette alles in lichterlaaie. De vrede van Londen en het tractaat van Boekarest van de beide Balkanoorlogen van 1912 en '13 hadden dan ook, — iedereen begreep het — slechts een kunstmatigen vredestand geschapen, waarvan de diplomaten zich geen al te groote duurzaamheid droomden.

Te veel belangen liepen hier door. Immers niet alleen gunden de kleinere Balkanstaten elkander het

licht niet in de oogen en botsten de nationale geschilpunten tegen elkander, ook de grootmachten van Europa hielden hun blik gevestigd op deze „uitweg naar Azië,” terwijleconomische, dynastieke en sympathie-factoren hun een bepaalde gedragslijn voorschreef.

Thans moeten aan de Vredesafel te Parijs de vroegere documenten worden herzien. Alle Balkanstaten zijn in dezen betrokken geweest en hun groote regeeringsmannen komen een voor een voor de Commissies, welke belast zijn de billijkheid der ingediende rekeningen te onderzoeken. Vooral in die punten, waar meerder kleine bondgenooten tegenstrijdige belangen hebben, of reclameeren aangaande hetzelfde grondgebied, hetzij krachtens gedane belofte of niet, zal een definitieve maatregel eerst na veel hoofdbreken kunnen genomen worden.

Eukels dezer parallel loopende eischen willen wij wat nader uiteenzetten.

Roemenië en Servië zouden gaarne elk voor zich het Banaat van Temesvar bij hun grondgebied gevoegd zien. Dit Banaat is een landstreek, in het Zuiden van Hongarië gelegen en wordt ongeveer afgebakend ten Zuiden door den Donau, ten Westen door de Theiss en ten Noorden door de rivier de Maros. Trekt men een lijn van Orsova naar Belgrado-Lugosgedin-Lugos-Orsova dan valt het grootste gedeelte van het Banaat daarbinnen.

Toen Roemenië ten oorlog trok in Augustus 1916, had het met de Entente een verbond gesloten. Hierdoor werd aan dit land beloofd bezit te nemen van die gebieden der Donaumonarchie, waar „onverloste broeders” woonden: Transsylvanië (Zevenbergen), de Boekowina en het Banaat van Temesvar. Doch Servië was reeds van ouds, in naam van het zelfbestemmingsrecht der volkeren, opgekomen voor een groot deel van dit gebied.

Zoodra Oostenrijk-Hongarië dan ook capituleerde, trok het met zijn legers deze landstreek binnen, om ze te bezetten. Roemenië van zijn kant bleef niet lang achter en om een botsing tusschen beide te voorkomen, snelden de Fransen te hulp. Hun troepen zijn thans over het grootste deel van het Banaat gelegerd tot de conferentie in deze zaak heeft beslist.

De Serviërs zeggen: Het verbond van 1916 tusschen de Entente en Roemenië raakt ons niet. Daarenboven is het vervallen, doordat Roemenië den vrede met Duitschland heeft getekend. In naam der Servische bewoners komen wij voor hun recht op en eischen aanvoering van dit Servische gebied bij ons land; uit kracht der militaire belangen vragen wij onmiddellijk bezetting van Belgrado.

Roemenië antwoordt hierop, dat het verbond van 1916 voor de Entente inderdaad nog van kracht blijft. Het ongeluk, dat Roemenië heeft getroffen, is aan Rusland te wijten, dat zijn verplichtingen niet nakwam. Het vredetractaat van Boekarest is bovendien nooit geratificeerd.

Aan Parijs thans de uitspraak. Een ander vraagstuk is het onderzoek der Roemeense eischen in het algemeen, door zijn afgevaardigden Bratianu, den premier in Augustus '16, en Mishu ter tafel gebracht. Roemenië n.l. heeft „Irrédenta” aan alle zijden van zijn land: Aan de Hongaren betwist het Zevenbergen, aan de Roetheenen en Ukraïners den Boekowina, aan Rusland Bessarabië, aan Bulgarië de Dobroedzja en gelijk wij reeds gezien hebben aan Servië het Banaat.

De Hongaarsche gebieden achter de Theiss, het vurig verlangde Zevenbergen, omvat ongeveer 8 miljoen Roemeniërs tegen ruim 2 miljoen Magyaren en Duitschers. Dit land, vroeger een Roemeense provincie evenals Moldavië en Wolachijë, behield zijn zelfstandigheid tot aan het midden der 17e eeuw, toen het de Suzereiniteit der Habsburgers erkende, om steun te vinden tegen de geweldenarij van zijn naburen, de Magyaren, Polen en Turken. Na den slag bij Sadowa (1866) waarin Oostenrijk door Pruisen definitief verslagen werd, voegde Keizer Frans Joseph het gebied bij de Kroon van Hongarië.

De Boekowina maakte tot 1718 een deel uit van Moldavië en was in Turksch bezit. In dat jaar moesten de Turken, door Eugenius van Savoye verslagen, het afstaan aan Keizer Karel VI van Oostenrijk bij den vrede van Passarowitz. De bevolking bestaalt echter voor een groot gedeelte uit Roetheenen en Joden.

Bessarabië behoorde vroeger eveneens tot Moldavië. In 1812 moest het worden afgestaan aan Rusland. Na de overgave van Sebastopol, die aan den Krim-oorlog een einde maakte, verplichtte de vrede van Parijs (1856) aan het verslagen Rusland, deze provincie terug te geven, doch het Congres van Berlijn, (1877) na den Russisch-Turkschen

oorlog gebonden, kende dit land wederom aan het overwinnende Rusland toe. Nooit heeft Roemenië de ondankebaarheid van zijn grooten Noorderbuur vergeten, die, in de glorie der Zegepraal niet meer gedachtig het bloed der Roemeniërs, in de slagen van Plewna en Chipka gevloeid, geen enkele belooning voor deze hulp over had. Wel ontving Roemenië van de mogendheden in ruil voor deze afscheuring de Dobroedzja, doch dit land, grootendeels bewoond door Bulgaren, was slechts een groot moeras tusschen den meest Zuidelijken Donau-arm en de Zwarte Zee. Hun vlijt heeft dit gebied vruchtbaar en rijk gemaakt. Na den tweeden Balkanoorlog heeft Roemenië, dat toen evenmin als in 1916 een „beau rôle” speelde, de Dobroedzja nog vergroot ten koste van Bulgarië.

Wordt vervolgd.

Ingezonden.

Bonaire 10 April 1919.

In verband met de opvoeding zijner kinderen, heeft de Heer J. A. P. Thielen aan het Bestuur dezer kolonie verzocht hem een werkkring te willen aanwijzen op het eiland Curaçao.

Aan dit verlangen heeft de Hoogedelgestrenge Heer Waarn. Gouverneur welwillend voldaan.

De Heer Thielen zal dus dezer dagen aftreden als Gezaghebber van dit eiland; zijn heengaan wordt algemeen diep betreurd.

Gedurende negen jaar heeft men kunnen nagaan, hoe al zijn streven er op gericht was zoo goed mogelijk de belangen onzer bevolking te behartigen.

Hij was een werker in den volle zin des woords; onafhankelijk van persoonlijke sympathie, liet hij zich slechts leiden door zijn geweten en zijn verheven gevoel van plichtsbewijs.

Hij was een hoofdamtensar die zijne waardigheid wist op te houden; zijn eenvoud is sprekend woordelijk geworden, een eenvoud niet gezocht, maar hem ingeboren.

Begrijpelijk dus dat hij door groot en klein, en door de kleinen niet het minst, wordt bemind; geen wonder dan ook dat de commissie die zich alhier gevormd heeft om hem namens de bevolking een huldeblijk aan te bieden, eene werkelijk gemakkelijke taak te verrichten had en buitengewoon succes heeft verkregen.

En wat hier alomtrent zijn deinstuur tot stand gekomen en verbeterd?

Vraag het den vreemdelingen, die den staat waarin onze wegen zich bevinden ten zeerste roemen; dat hebben wij aan hem te danken.

De arme bevolking zal U vertellen dat het onder hem was dat een onderzoek naar drinkwater door middel van boringen op verscheidene plaatsen werd ingesteld en dat tengevolge daarvan vijftien nieuwe putten zijn gegraven, die thans voor haar eene ware hulp in den nood zijn.

Zij zal U verhalen hoe de bestaande putten door behoorlijke uitdieping aan waarde hebben gewonnen en hoe die mindelikeidshalve van ringmuren zijn voorzien, ja, zij zal U wijzen op de verschillende tankies (vergaarbakken voor water) diegeenszins onderschat mogen worden.

Aan handel en scheepvaart is de aanlegging van een tweede boel op de reede van Kralendijk ten goede gekomen, terwijl een voorstel tot plaatsing van een derde boel en tot verlenging van den gouvernementsstelsel, wel aangenomen is door het Hoofdbestuur, doch wat de uitvoering betreft van wege den oorlog op zich moest laten wachten.

Onze vlechtsters zullen zich dankbaar blijven herinneren hoe hij de hoedenindustrie met alle kracht heeft helpen bevorderen en de onder hem in de verschillende districten geopen de leergangen voor volwassenen hebben immer op zijne volle belangstelling kunnen rekenen.

In het belang der openbare orde verscheen te Leen Tera een politiepost, en voor Nikiboko is tot dat einde reeds een voorstel ingediend.

Hoe onvoldoende dan ook voor de arme slekten, het door hem opgerichte ziekenhuis en de door hem aangestelde verpleegster en bediende, bewijzen hoe hij ook in die richting de armen trachtte tegemoet te komen.

Ziedaar een kort overzicht van wat men gemakkelijker kan opsommen dan zelf tot stand brengen, van wat echter alleen door desulken naar behooren kan worden gewaardeerd die er de goede gevolgen van ondervinden.

En thans een woord tot afscheid. Vaarwel, geachte Heer Thielen; Gij voor U weet hoe de herten der Bonairianen en overige ingezetenen voor U kloppen uit dankbaarheid en genegenheid, uit sympathie voor Uw persoon en uit eerbied voor Uwe

onpartijdigheid die boven alle verdenking staat. Dit hebt Gij op de meest onduidelijkste wijze ondervonden.

Wij dikwijls terugdenken aan Bonaire, waar Gij te samen zestien jaren hebt verbleefd, te midden eener bevolking wier achting Gij in de hoogste mate hebt weten te verwerven; Bonaire kan en zal U nooit vergeten!

Eenige Bonairianen.

Nederland.

Bij de behandeling der Begroting van Marine heeft de 2e Kamer voor het eerst kennis gemaakt met den nieuwen Minister van Marine, vice-admiraal Naudin ten Kate.

En deze kennismaking is zoo ongunstig mogelijk geweest.

Twee volle dagen 13 en 14 Februari heeft de Heer Naudin ten Kate zitten luisteren naar de algemeene beschouwingen over de Marine. Dat was ongetwijfeld geen aangename verpoeding, omdat geen enkele spreker over onze Marine iets goeds had te zeggen. Integendeel, het was alles critiek, soms heel bittere critiek, wat de klok sloeg.

De vrijzinnig-democraat Oud open de het vuur, gevolgd door de Heeren Bomans, Hugenholtz, Staalman, v. d. Voort van Zijp, Buyma v. Twist, v. Ravensteijn, v. der Bilt enz. en geen van allen wist eigenlijk iets goeds te vertellen.

Deze critiek raakte weliswaar niet zoozeer dezer Minister alswel zijn ambtsvoorgangers, doch het is toch een alles behalve aangename kennismaking met het Parlement, als men als Minister zóó wordt onthaald.

Er waren heel spoedig twee moties. Een van den Heer Oud en een van den Heer Bomans. De eerste wilde alle bouw en reparatie van materiaalstopzitten, totdat de internationale verhoudingen geregeld zouden zijn.

De heer Bomans gaf in zijn motie te kennen, dat kon worden overgegaan tot vermindering van bewapening onzer weermacht ter zee en dat de Departementen van Oorlog en Marine tot één Departement van Landverdediging kunnen worden verenigd en verzocht de Regering daartoe strekkende maatregelen te overwegen en daarvoor bij de eerstvolgende begrotingen te doen blijken.

Men gevoelt, dat de motie-Romans principiëel is dan die van den heer Oud.

De sociaal-democraat Hugenholtz verklaarde in eerste aanleg, n.l. op Dinsdag, dat de motie-Bomans hem in zekere zin wat verving, omdat hij meende bedacht te moeten zijn op voortzetting onzer Marine.

Een nadere krijgsraad der sociaal-democratische fractie vond deze positie zeker wat al te onbeholpen; althans, toen Donderdag de replieken begonnen, kwam de heer Hugenholtz los met een motie om te besluiten dat de tijd gekomen is om tot opheffing der Marine over te gaan. Dinsdag wilde men voortzetten en Donderdag finaal opheffen. En nog zouden de heeren wenschen, dat hun ongere manieren als ernstige politiek wordt versleten.

Intusschen vonden alle moties bestrijding bij de heeren Nolens, De Murat, v. d. Voort van Zijp en Lely.

Onder deze bestrijding trok de heer Bomans zijn motie in, met de motivering, dat hij de hoofdgedachte, n.l. vermindering van bewapening, bij de behandeling der Oorlogsbegroting opnieuw aan de orde zou brengen. Hij wilde onder de gegeven omstandigheden deze hoofdgedachte niet aan een nederlaag blootstellen.

Het parlementaire vuur werd intusschen zoo lastig, dat vice-admiraal Naudin ten Kate schorsing der beraadslaging verzocht.

's Ministers verdediging was uiterst slap. De critiek was hem blijkbaar te machtig, temeer omdat onze Marine bijna niet tegen de parlementaire critiek te verdedigen is.

Dat Z. Exc. echter als Minister reeds de verdediging zijner positie opgaf, één week nadat de behandeling zijn Begroting begonnen was, is zeker niet erg schitterend. Dat pleit evenmin voor den Minister als voor onze Marine.

De verdere afhandeling moet dus wachten op een nieuwen bewindsman. De minister-president Jhr. Mr. Ruys de Beerenbrouck zal tijdelijk de portefeuille van Marine nemen. Geen aangenam baantje!

Daarna kwam de Begroting van het nieuwe Departement van Arbeid aan de beurt.

Dat ging beter. Minister Aalberse had heel waardeerende woorden van welkom is ontvangst te nemen.

Van alle kanten trad men den Minister met groot vertrouwen tegemoet. Zelfs de leider der sociaal-democratische Kamerfractie, de heer Schaper, wenschte den Minister in zekeren zin geluk met zijn mooie doch zware taak. Schaper had daarbij de niet alledaagse attentie om aan den Minister Kardinaal Man-

ning, Mgr. von Ketteler en Paus Leo XIII voor oogen te stellen als voorbeelden van mannen, die wat voor de arbeiders hebben gedaan.

Dat gaf hem hoop op een vruchtbare leiding van het nieuwe Departement onder dezen Minister.

Wij voor ons hopen het niet alleen, doch wij vertrouwen daarop zeer stellig.

Eigenaardig was het, dat de heer Haazevoet bij den minister aandrang op een verbot van arbeid voor de gehuwde vrouw in fabrieken en werkplaatsen, terwijl het vrouwelijke Kameralid, mevr. Groeneweg, dat verbot zeer heftig bestreed.

Hieruit blijkt reeds hoe groot het verschil van opvatting is tusschen rechts er links met betrekking tot de taak van de gehuwde vrouw, van de moeder en opvoedster.

Vredesconferentie.

Er heeft te Parijs vooral de laatste weken een eenigszins onrustige stemming geheerscht; men wist, dat er geschilpunten waren en zag geen resultaten. Wat wonder, dat er gedacht werd over oneenigheid in den „Hoogen Raad van 4”. Lloyd George sprak een woord van oplichting: „Er is hoegenaamd geen oneenigheid tusschen Engeland en Frankrijk,” sprak hij, „en wij zullen zoo noodig nogmaals voor Frankrijk door het vuur gaan. Doch noodzakelijkerwijze is er over eenige punten verschil van inzicht.” Vooremd klikt het, tegenover deze uitspraak het oordeel te vernemen van een vertegenwoordiger der „Associated Press,” die zegt, van bevoegde personen: „het volgende vernemen te hebben. Tot nog toe is er weinig resultaat verkregen; de toestand is nog wel niet hopeloos, doch ernstig, aangezien er radicale oneenigheid heerscht over vele fundamentele punten b. v. over Duitschland's Oost- en Westgrens. Het zal ons dan ook verwonderen, wat er als preliminary de volgende week vóór Paschen, (zooals het luidt), uit de Pandora-doo's te voorschijn komt. Duitschland moet deze voorwaarden dan eind April of begin Mei ondertekenen.

Over verschillende punten moet echter reeds overeenstemming verkregen zijn; zoo b. v. over de schadeloosstelling. Duitschland moet alles herstellen of, zooals Lloyd George zeide, betalen tot den laatste penning. Onmiddellijk moet 25 miljard gestort worden, waarvan België 5, Frankrijk eerst 10, later nog 5 miljard ontvangt, terwijl de overige 5 besteed worden voor den aankoop van grondstoffen. Ieder jaar zullen de geallieerden bijeenkomen om te bepalen, hoeveel Duitschland het volgende jaar aan schuld moet afdoen. Wel hebben er stemmen geklonken op de Conferentie, dat de vijand in dit geval onder protest en met wraak in het hart zou voldoen en dat het voor Frankrijk misschien beter was, minder te eischen en rustiger te leveren, doch met een heenvijzen naar een zeker bankroet van Frankrijk in dit geval, werd aan het eerste voorstel vastgehouden.

Frankrijk laat ook zijn eisch niet los aangaande de Saarvallei, op grond, dat deze in 1815 aan hem ontnomen werd. Doch wanneer ont nam dit land met zijn hongerigen keizer deze streek aan Duitschland? Wilson stemt teminete in dien eisch nog niet toe. Wel zou de economische exploitatie aan de veelgeofferd hebbende natie kunnen worden toegestaan.

De neutralisatie der Rijnlanden en de Sleeswijkse quaestie staan nog altijd op het program; de Sleeswijkers onder de Duitse krijgsgesvangenen in Frankrijk zijn vrijgelaten.

Ook schijnt bepaald, dat er geen triumftocht langs de Elyseën zal gehouden worden en dat Genève de zetel wordt van den Volkerenbond. Er gaan stemmen op om Asquith tot eersten president van den Bond te maken.

In Frankrijk wil de „Monroe-leer-uitzondering” er nog niet in. Terecht merkt de „Matin” op, dat deze leer niet met den Volkerenbond overeenstemt. Want of de Bond raakt al le landen der wereld en dan is er geen plaats voor de leer, omdat dan elk land zich in Amerikaansche aangelegenheden mag mengen, of de Bond omvat Amerika niet. Anderen zien als consequentie, dat Amerika zich niet met het lot der Staten onderling bemoeien mag, wel met wereldquaesties.

De strijd om het bezit van Flume is nog niet beslist; de Conferentie denkt er over, Danzig en Piume tot vrijhavens voor allen te maken.

Engeland en Frankrijk wenschen nog steeds een krachtig optreden tegen de Bolsjewiki; Wilson zoekt toenadering. Ook is hij tegen uitlevering en voor 'n rechtbankdagen van gewezen vorsten en legt hij het op een verzoening aan.

Schoemers	Aankomst	van	Schoemers	Vortrek	naar
Lella	4	Aruba	Lella	4	Bonaire
Minnie Mosher	4	Saba	Carmen Josefa	4	Maracaibo
La Providencia	5	Vela de Coro	M M Mosher	4	Pto Colombia
Abeona	7	San Guan	Nereida	5	Pto Padre
Lila	7	Bonaire	Brion	5	Maracaibo
Frieda	8	Maracaibo	Maria	6	Bonaire
Maria		Bonaire	La Providencia	7	Vela de Coro
Josefa Leonora	8	La Guayra	Albertha	7	Vela de Coro
Maria Leoncita	9	Aruba	Reina	7	Pto Colomb
Frisia	9	Aruba	Lella	7	Aruba
Nilda	9	Maracaibo	Viuda Alagra	7	Pto Colombia
Hirondelle	9	Havana	Virginia	8	Vela de Coro
Lella	10	Aruba	Aura	8	Bonaire
Abea	10	Bonaire	Louislana	9	Maracaibo
Sociedad	11	Carupano	Maria Leoncita	10	Aruba
			Frieda	11	Maracaibo
			Lella	11	Bonaire

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Maart. 1918 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M ³ .			INHOUD IN M ³ .		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Maart.	110	18,458	16,819	28	168,540	103,142
Vorige maand	223	30,001	27,303	52	285,859	179,393
Totaal.	333	48,459	44,122	80	454,399	282,535

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Febr. 1919.

	Geboorten.		Overleden		Aangegeven		H.
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. g.	Vr. g.	
Aruba	10	8	12	6	1	9	8
Bonaire	7	7	9	5	4	3	3
St. Martin N.G.	4	6	3	7	1	2	0
St. Eustatius	2	0	0	2	3	0	0
Saba	3	1	3	1	5	0	0
Totaal.	26	22	27	21	14	14	11

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Maart zijn Binnengekomen. Uitgezeild.

VAN	NAAR
Aruba	15
Asna	1
Bonaire	28
Bovenw. Eilanden	1
Gayana	1
Carapano	1
Cuba	2
Guadeloupe	1
La Guayra	1
La Vela de Coro	11
Maracaibo	28
Mayaguez	1
Pto. Cabello	5
Pto. Padre	1
Pto. Rico	2
Pto. Colombia	1
Pto. Rico	1
Sto. Domingo	1
Totaal	110
Totaal	100

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Febr.

Ingelegd teruggehaald

Kantoren	Ingelegd	teruggehaald
Willemstad	5.766.78	7.021.81
2e district	161.75	---
3e " " " " " "	---	---
4e " " " " " "	---	10.
5e " " " " " "	575.	215.20
Oranjestad	63.25	100.75
3e district	---	11
Kralendijk	381.25	876.50
Blacon	39.	20.
Philipsburg St. Mart.	289.75	684.
Oranjestad St. Eust.	144.25	127.85
Bottom	6.25	---
Windward	656.60	---
Totaal	8.277.78	9.165.21

Buitenland.

Uitlatingen van Veldmaarschalk Conrad van Rötendorf.

De Romeinse dagbladen geven een onderhoud weer, dat deze beken de generaal en chef van den vroegeren Oostenrijkschen-Hongaarschen Staf onlangs toestond aan een Italiaansch journalist.

De generaal weersprak de meening, als zou hij den Oorlog in Europa hebben uitgelokt en zeide, dat de Entente het plan had Duitschland en Oostenrijk te vernietigen; dat ingeval Oostenrijk Servië het mes niet op de keel had gezet, de oorlog toch niet zou zijn vermeden, omdat Rusland zijn Siberische troepen reeds maanden lang klaar had staan voor den opmarsch naar Budapest en Weenen.

Naar zijn oordeel zou ook Italië reeds in 1914 in den oorlog zijn getreden, wanneer het toen militair gereed ware geweest. De verantwoordelijkheid, zeide hij, voor den oorlog komt geheel neer op de ministers der Centrale Rijken, daar de krijgslieden nooit zijn geraadpleegd en steeds buiten alle diplomatische actie werden gehouden.

Toen hij in 1906 tot Chef van den Staf werd benoemd, verklaarde hij, dat het ondraaglijk zou zijn voor het Oostenrijksch-Hongaarsche leger met Rusland, Servië, Montenegro en Italië tegelijk in oorlog te geraken. Daarom moest de regering zich nooit laten verleiden tot daden, die dit ongeluk na zich zouden kunnen slepen; zijn raad werd in den wind geslagen en de regering te Weenen vertrouwde te veel op de geschreven papieren

om te vermoeden, dat Italië ooit haar vijand kon worden.

Op zekeren dag, aldus ging de veldheer verder, ontmoette ik den Chef van het keizerlijk kabinet, Graaf von Aehrenthal, en toen wij over krijgszaken converseerden, deelde ik hem openlijk mee als mijn opinie, dat de „Dreibund“ een tafel was op drie pooten, die om zou vallen, wanneer men er een poot uitnam. Om die reden was ik voor een oorlogverklaring aan Italië, teneinde het oogeblik te benutten, waarop dit land nog niet gereed was. Dit was reeds in 1911. De omstandigheden hebben het nu zoo geleid, dat juist de tuschenkomst van Italië voor de Donau-Monarchie de eerste stap werd van het treurige einde.

Aldus de veldmaarschalk, naar Romeinsche bladen melden.

Bolsjewiki in Rusland.

Een Russisch blad neemt uit de bolsjewistische pers een bericht over omtrent de productie van bolsjewistische papieren geld, hetwelk te Petrograd en in Penza gedrukt wordt, waar te zamen 14.000 arbeiders dag en nacht met dit werk bezig zijn. Petrograd levert per dag voor 90 miljoen roebel op, Penza voor 229 miljoen.

Tegen zulke aardigheden is natuurlijk geen staatscrediet bestand.

Het officiële blad der Bolsjewiki te Moskou, de *Isvestia*, publiceert een mededeeling van den commissaris voor de Financien, over de afgelopen zes maanden. Het deficit bedraagt 24.445 miljoen ondanks de bijzondere belastingen. Het budget van den commissaris van Oorlog is niet gepubliceerd. Ook houden de Bolsjewiki de financiële resultaten geheim van de socialisatie van de industrie- en handelsinstellingen.

Daarbij komt dat ook mulderijen uitgebroken zijn in 't Bolsjewieksche leger en dat de Eesthlanders nog slechts 75 K.M. van St. Petersburg staan... Het rijk van Lenin en Trotzky loopt, gelijk dat van alle tyrannen, of ze kronen dan wel roode mutsen dragen, snel ten einde, en zoo zullen de heeren wel op de Prinseneilanden gaan zien, wat er nog te redden valt van hun „glorie“.

Aan hun Nero-roem hebben ze een nieuw lauwerblad toegevoegd.

De *Berlingsche Tidende* publiceert een brief uit Quadenfrei in Silezië door den Russischen officier van gezondheid dr. Evdo Kenof aan zijn vrienden geschreven, waarin hij mededeelt, dat de bolsjewiki op 2 Januari 750 Russische officieren hebben gefusilleerd.

Te Moskou valt men op staat over de lijken.

Duitsche officieren en soldaten, die deze repatriërende Russische officieren over de grens kwamen brengen, hebben deze verklaring bevestigd.

De Paus en de Vredes-Conferentie.

De „*Ligue apostolique pour le retour des nations et de l'ordre social à Jésus-Christ*“ heeft, aan de voornaamste staatshoofden, o.a. aan de Koningen van Engeland, Spanje, België, aan H. M. de Koningin van Nederland, aan de presidenten Wilson, Poincaré, Ador, voorts aan Clemenceau, Lloyd George, maarschalk Foch en minister Meda van Italië, een schrijven gericht, waarin in naam der Katholieken van de geheele wereld de aandacht wordt gevestigd op den onhoudbaren toestand, waarin hun geestelijk opperhoofd, de Paus, zich bevindt.

Talrijke volkeren, zoo heet het, sul-

len in hun rechten hersteld worden. Bij de oorlogvoerende schijnt het verlangen voor te zitten, alles naar recht en billijkheid te regelen en met de verlangens der volkeren rekening te houden. Welnu, miljoenen katholieken eischen, dat de Paus van Rome, onafhankelijk en vrij, zijn verheven ambt moge uitoefenen en dat die onafhankelijkheid en die vrijheid door alle volkeren, waar Katholieken zijn, gewaarborgd worden.

Indien men tegemoet komt aan de eischen van Polen, Bohemers enz. waarom geen rekening gehouden met de verlangens van de Katholieken? Waarom den Paus niet, ondanks alle „overeenkomsten“ toegelaten tot een conferentie waar het groote vraagstuk der zedelijke orde moet besproken worden. „Tenzij de Heer het huis bouwt, zullen de arbeiders vergeefs werken.“

Het is dan ook te vreezen, dat de vredesonderhandelingen tot bittere teleurstellingen zullen leiden, indien niet Christus en Zijn plaatsbekleeder erkend worden.

Dit is de meening van miljoenen Katholieken; zal men met hun zienswijze en hun aspiraties bij het opstellen der verdragen geen rekening houden?

Het schrijven sluit met de dringende vermaning tot de staatshoofden: Geef aan Christus en Zijn Kerk in de maatschappij de plaats die hun toekomst, en ge zult aan de menscheid den vrede brengen, den eenig waren, duurzamen vrede.

Inderdaad: ind en de Heer het huis niet bouwt, dan storten de machtigste tronen ter aarde, spattende de sterkste legers uiteen, vallen de schitterendste sociale organisaties in puin.

Sinn Fein.

Een medewerker van de *Daily Mail* heeft in het hoofdkwartier van de partij *Sinn Fein* („Wij zelf alleen“) een onderhoud gehad met twee leiders over het doel en het streven van de beweging. Hij vernam er het volgende over het Sinn-Feinisme: Ierland is een natie, geografisch, historisch en ethnologisch. Ierland heeft tot Engeland niets te zeggen, dat zijn erfvijand is, dien het uit geheel zijn hart haat. Ierland wil het land zelf besturen; het heeft genoeg van vreemde overheersching. Als het Britsche rijk ten oorlog gegaan is om België te redden en werkelijk opkomt voor zelfbeschikking van alle volken, kan het niet weigeren gehoor te schenken aan de onmiskenbare stem van het Iersche volk.

Daarna gewaagden de twee leiders met trots van hun wonderbaarlijke organisatie, die hun bij de stembus zulk een overweldigende overwinning had bezorgd, en deelden mede dat zij van plan waren de actieve propaganda voort te zetten, tot zij de meerderheid in Ulster tot hun leer bekeerd hadden.

Maar de vertakkingen van Sinn Fein strekken zich over de geheele wereld uit, en zo lang Engeland niet naar de stem van Ierland luistert, zal de Sinn Fein voortgaan met moeilijkheden voor Engeland aan te stoken. In de Ver. Staten, Australië en elders zouden zijn aanhangers een doorn in het vleesch van Engeland blijven. In Amerika hebben de stemmen van de Ieren vroeger de Ver. Staten en het Britsche rijk gescheiden gehouden; de stemmen van de Ieren hebben belet, dat er een entente of bondgenootschap tusschen beiden tot stand kwam. Geen werkelijke overeenstemming tusschen Engeland en Amerika zou mogelijk zijn, voor dat Ierland's recht op zelfbeschikking erkend was.

Een van de twee leiders, Boland, die deel heeft genomen aan den opstand van 1916, heeft vijftien maanden doorgebracht in de gevangenis van Portland. Hij zeide dat hij vele Engelschen gaarne mocht lijden, maar dat hij Engeland haatte — met Engeland bedoelde hij niet Schotland en Wales. Vele van de Sinn Feiners zijn geheelonthouders. Zij zijn zeer godsdienstig, altruïstisch en bereid om hun leven voor hun land, Ierland, te geven.

Een betooging tegen de scheiding van Kerk en Staat.

Onder den stillen, maar krachtigen invloed der Centruumpartij en alle ordelievende elementen heeft te Berlijn in het circus Busch en op het plein bij het paleis een betooging plaats gehad tegen de voorgaomen scheiding van Kerk en Staat.

In schijn, om de katholieke en protestantsche kandidaten aan te bevelen, doch in werkelijkheid om tegen het drijven van Adolf Hoffmann en de sectarische richting onder de revolutionairen te protesteeren, werd het aftreden van Hoffmann het uitgangspunt van indrukwekkende manifestaties. De sprekers, die voor tienduizenden en nogmaals tienduizenden het woord voerden, werden krachtig toegejuicht, als zij verklaarden de rechten en vrijheden van het Duitse volk en het godsdienstig geweten tot het uiterste te zullen verdedigen.

Na afloop der meetings trokken 70,000 betoogers met vaderlandsche vlaggen naar het Ministerie van Onderwijs. Ook revolutionair gezinde elementen, die nu betoogden voor een ordelijke constituanten, gingen mee in den stoet, patriotische liederen zingend.

De menigte bestormde het Ministerie van Eeredienst, maar trok af, toen zij Hoffmann niet vond.

Mijnen in de Noordzee.

Volgens authentieke inlichtingen van het Fransche zeekaartenarchief en van de Deensche mijnvergeskadere, bevindt zich in de Noordzee een groot mijnveld, dat zich uitstrekt van Noorwegen tot de Orkney-eilanden en bestaat uit duizenden en duizenden mijnen, in 1917 gelegd.

Op enkele plaatsen is het 10 tot 15 Deensche mijlen breed. Op het oogeblik is dat mijnveld een onverwinnelijke hinderpaal voor de zeevaart. Het kan slechts worden gepasseerd langs de Noordsche kust. Het vaarwater tusschen Schotland en de Orkney-eilanden is ook geheel door mijnen versperd. Vaartuigen welke door het Kanaal willen gaan kunnen of door de open vaargeul in de Noordzee gaan of van Mary Island de Engelsche Oostkust volgen tot het Kanaal. Ook daar ligt het overigens nog vol mijnen, maar de Engelsche mijnneuvegers werken er met groote energie aan. Ook in het middelste gedeelte van de Noordzee loeren allerhande gevaren op de scheepvaart. Het zal vermoedelijk vele jaren duren, eer de Noordzee een geheel vrij vaarwater wordt.

Koning Albert bij Kardinaal Mercier.

Onlangs heeft de koning, vergezeld van den minister-president, een bezoek aan kardinaal Mercier gebracht. In een toespraak heeft de koning hulde gebracht aan de vaderlandsche liefde van den kardinaal en vervolgens het heldhaftig gedrag van den prelaat geschetst tijdens de jaren der bezetting en zijn krachtigen tegenstand tegenover de eischen en plagerijen van den overweldiger. De koning dankte den kardinaal voor den moreelen steun en de opbeuring, welke hij de Belgische bevolking gedurende de dagen van tegenspoed en neerslachtigheid heeft gebracht. Hij overhandigde hem het grootlint der Leopoldsorde.

De kardinaal dankte en huldigde op zijn beurt het dappere gedrag des konings.

J. H. Sprockel-Hommers

geven kennis van de geboorte van een dochter,

Gemma Cornelia.

5 April 1919.

Precisa Economizar.

Con el alto costo de las necesidades de la vida, natural es que todo el mundo aproveche economías. Pero hay economías que resultan en un engaño. En medicamentos por ejemplo es muy imprudente economizar. Un buen medicamento no suele conseguirse a bajo precio y sustituyéndolo con otro inferior es arriesgar la salud y malgastar el dinero. Una de las medicinas que ha resendido el avance general de precios ha sido la Emulsión de Scott, lo cual es natural porque el aceite de hígado de bacalao, que es su principal ingrediente, se trae de Noruega a un costa relativamente fabuloso con motivo de la guerra europea. Acosajamos a nuestros lectores no prescindir nunca de la Emulsión de Scott, que por ser una preparación de verdadera necesidad y mérito no puede sustituirse con ninguna otra medicina.

ALGEMEEN NEDERL. VERBOND

Groep Nederlandsche Antillen.

Algemeene vergadering voor de leden ter verkiezing van een nieuw bestuur op Dinsdag den 29en April 1919 des n.m. om 8 uur in de raadzaal van den Kolonialen Raad.

In de apotheek van den Heer Chumaceiro in de Heerenstraat zal da gelijks van en met den 16en April tot en met den 29en April a.s. tusschen 8 uur v.m. en 2 uur n.m. een gesloten bus geplaatst worden, waarin de leden hun stembrief kunnen doen. Tevens kunnen tusschen die datum de stembriefjes in gesloten enveloppen den secretaris worden toegesonden.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat stembriefjes, die na 2 uur n.m. op de 29en April 1919 worden ingediend, niet meer geldig zijn.

Leden die hun stembriefjes niet hebben ontvangen, kunnen zich tot ondergeteekende wenden.

De Secretaris,

H. L. Bierman.

1-3

Photographische Inrichting. Soublotte et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1853,
" Antwerpen 1885,
" Chicago 1893, en
" Curaçao. Eerste Prijs Eremedaille, 1904,
" Brussel, 1910
" Curaçao, Waterkant, Otrabanda

„PREVISORES DEL PORVENIR.“

(VERZORGERS VAN DE TOEKOMST.)

Nieuwe pensioen polis,

ingesteld door de Colombiaansche

MUTUALITEITS-MAATSCHAPPIJ,

Bucaramanga-Colombia.

De meest praktische en goedkope voor minbezoldigde geëmployeerden, voor kinderen en werklieden.

Maandelijkse bijdrage \$ 1. (een dollar.)

Ter verkrijging van een maandelijksch inkomen, dat toeneemt naar gelang de verzekerde ouder wordt.

In geval de verzekerde binnen 180 maanden komt te overlijden, wordt het door hem betaalde aan zijne erigenamen teruggegeven.

Niet te vervallen bij gebrek aan betaling in tien jaar.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot den Permanten agent alhier,

J. P. G. ECKER.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van den 1sten September 1917 t/m den 28sten Februari 1918, onder No. 3491 T t m No. 3184 U, zal plaats hebben op Donderdag 17 April a.s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 18 April 1919.

De Voorzitter,

C. S. GORSIRA.

5